

Bergvesenet

Postboks 3021, 7002 Trondheim

Rapportarkivet

Bergvesenet rapport nr BV 3521	Intern Journal nr	Internt arkiv nr	Rapport lokalisering Trondheim	Gradering Fortrolig
Kommer fra ..arkiv Næringsdepartementet	Ekstern rapport nr Aspro 1728	Oversendt fra	Fortrolig pga	Fortrolig fra dato:
Tittel Prøveblokkuttak på marmor, Midnight Sun, Skjerstad, Nordland				
Forfatter Hultin, Ivar Grette		Dato 23.02 1987	Bedrift Prospektering A/S	
Kommune Skjerstad	Fylke Nordland	Bergdistrikt Nordlandske	1: 50 000 kartblad 2029	1: 250 000 kartblad
Fagområde Prøveblokkuttak	Dokument type	Forekomster		
Råstofftype Bygningstein	Emneord Marmor			
Sammendrag				

PROSPEKTERING

GAMLE RINGERIKS Vei 14, POSTB. 82 - 1321 STABEKK

—EIEID AV AKTIESELSKABET SYDVARANGER

BV 3521

Tlf. (02) 12 05 18

(02) 53 08 34

Telex 72 987 aspro n

INTERN RAPPORT.

DATO: 23.02.1987

RAPPORT NR: 1728

KARTBLAD 2029

Antall sider 7
— " — bilag 1

SAKSBEARBEIDER Ivar Grette Hultin

KONFIDENSIELT

RAPPORT VEDRØRENDE:

PRØVEBLOKKUTTAK PÅ MARMOR, MIDNIGHT SUN
SKJERSTAD
NORDLAND

FORDELING

OSLO:

☒	Industridep.
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	

KIRKENES:

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

ANDRE:

☒	Nordland Fylkeskommune
☒	DU
☒	Bergmesteren
☐	
☐	
☐	
☐	

RESYMÉ:

Etter anmodning fra det utenlandske naturstens-
markedet er det anmodet om et mindre prøveparti
råblokker - 8 m^3 - til markeds- og material-
undersøkelser i inn- og utland.

Uttaket ga 17 m^3 råblokk, I - II sort. 60 % av
varepartiet er sendt Spania for viderebehandling.
Uttaket ble ledet av geologassistent Holger Pant-
dalsli.

Foreløpige markedsmeldinger indikerer stor inte-
resse for stenen. Konsesjonssøknad for permanent
drift er til behandling hos myndighetene.
Prøvedrift er tenkt gjennomført i 1987.

KOMMENTAR:

INNLEDNING

Registreringen av Midnight Sun er et resultat av naturstenssamarbeidet Prospektering A/S har og har hatt med Nordland Fylkeskommune (FN).

Midnight Sun er en kalkspat - dolomittmarmor tilhørende Fauske-Leivset serien. Grunnet et høyt innhold av glimmer og kloritt og opptreden i sterkt foldede områder, har Midnight Sun et utpreget strukturmønster, med tildels store variasjoner både i struktur, fargesjattering og kornstørrelse.

Marmorserien har stor utbredelse i Skjerstad. I Ås-482 har Prospektering A/S søkt Staten om konsesjon for naturstensproduksjon.

Ås-482 ligger gunstigst an for stendrift med betydelige resserver av ukjent kvalitet.

Foldestrukturen gir bergarten et flammet preg, herav handelsnavnet Midnight Sun.

Strukturen kan bidra til at bergarten er vanskelig å bearbeide, d.v.s. slipper mineralaggregat ved bearbeiding. I så henseende er bergarten uegnet som natursten.

Materialundersøkelsene skal gi svar på dette.

Variasjonene i farge og struktur synes ikke å redusere bergartens mulighet som naturstensemne.

Firmaet Knut Eliassen var entreprenør ved uttaket.

Totalt blokkuttak 17 m³, I og II sort.

Uttaket ble støttet av FFP med kr. 100 500,-.

GEOLOGI - NATURSTEN

Bergarten er en fin til grovkornet dolomitt - kalkspatmarmor med høyt innhold av kloritt og glimmer. Viser utpreget foldestrukturer etter to folde-system.

Forekomsten utgjøres av minst tre separatstrykende benker med påvist maktighet opptil 20 m. Strøket er SV-NØ med steilt fall 70-90° mot SØ. Mellom marmorbenkene opptrer kloritt-glimmerskifer.

Marmoren inneholder noe kvarts, både som enkelt-aggregat og som sprekkefyllinger. De dominerende fargene er gult, rosa, melkehvitt og grønt (fuksitt) med alle overganger mellom disse, fig. 1.

Marmoren har stor utbredelse i Skjerstad og nabokommunen Saltdal, bl.a. påvist ved Skard. Men p.g.a. overdekke og kompliserte foldeforhold er bergartens forløp vanskelig å kartlegge over lengre avstander, bortsett ifra Ås-482. Her er marmoren meget godt blottlagt, nærmest i hele åsens lengderetning, ca. 500 m.

Åsens overflateform, og særs fine beliggenhet til R-812, gjør den særs attraktiv som mulig naturstensforekomst.

PRØVEUTTAK

Uttaket ble gjort i nov.-des.-86 under særs vanskelige værforhold. Mye nedbør som regn og snø, etterfulgt med lave temperaturer. Til tross for de vanskelige klimatiske forholdene, maktet mannskapet likevel å ta ut ca. 17 m³ råblokk fra to marmorbenker. Av dette er 8-10 m³ I-sort sten.

Dette partiet sendes Spania til marked- og materialundersøkelser. Restmaterialet beholdes inntil videre i Norge, bl.a. fordi vi ønsker en bedre markedsmaterialundersøkelse på mulige tynnplateprodukter. Det er mulig at noe også sendes Sverige for viderebehandling ved vår stenagent Union Granit AB, Uddevalla.

Driftsleder ved uttaket var geologassistent Holger Pantdalsli. Anleggsfirmaet K. Eliassen, Misvær, deltok med to personer og nødvendig produksjonsutstyr.

Ved uttaket benyttet en larvikittmetoden, d.v.s. stuffer bores opp etter boring i vertikal- og horisontalplan. Stuffer skytes løs ved hjelp av prefabrikerte reduserte kruttladninger av typen Hvit Larvikitt, fig. 1.

Råblokkene ble kilt med langkil, fig. 2 & 3.

RESULTAT

Den anvendte produksjonsmetoden synes brukbar. Fremskyting av stuff og blokk-kiling har fungert som forventet.

Om Hvit Larvikitt er brukbart, som sprengstoff, kan først avgjøres når materialet er bearbeidet. Eventuelle skyteriss-stikk sees best på bearbeidet flate.

Representant for Union Granit AB har befart lokaliteten og gjort seg kjent med stenens farge-strukturvariasjoner. Representanten mener at de nevnte variasjonene ikke reduserer materialets markedsmulighet.

Med tanke på bearbeiding av bergarten til tynnplateprodukter produsert i hel-automatiske slipe-polerbaner, er det forsøkt et par serier hos Natursten Dekor, Larvik. Prøvingen viser at marmoren kan produseres i plater på 15 mm's tykkelse innenfor en akseptabel brekasjeprosent. Det er forhold som tyder på at tykkelsen kan reduseres ned til 12 mm ved valg av et annet sagverktøy enn det Natursten Dekor har.

Dersom dette medfører riktighet, oppnåes en betydelig større utnyttelsesgrad av råmaterialet. Spørsmålet om anvendelse av avgangsmaterialet til tynnplateprodukter kan derfor få aktualitet.

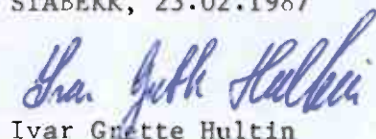
Prøveblokkuttaket kostet ca. kr. 260 000,-.

Fondet for prospektering støttet uttaket med kr. 100 500,-. Prospektering A/S dekket det resterende.

Det legges nå opp til prøvedrift i 1987, dersom markeds-materialundersøkelsene fra utlandet blir positive.

Konsesjonssøknad om permanent drift er sendt, og driftsavtale med grunneieren - Statens Skoger - er ordnet.

STABEKK, 23.02.1987

Ivar Grette Hultin

IGH/bs

Fig. 1

Stenderboret stuff. Skutt frem med Hvit Larvikitt.

Fig. 2

Langkilt flate parallelt "bustplanet".

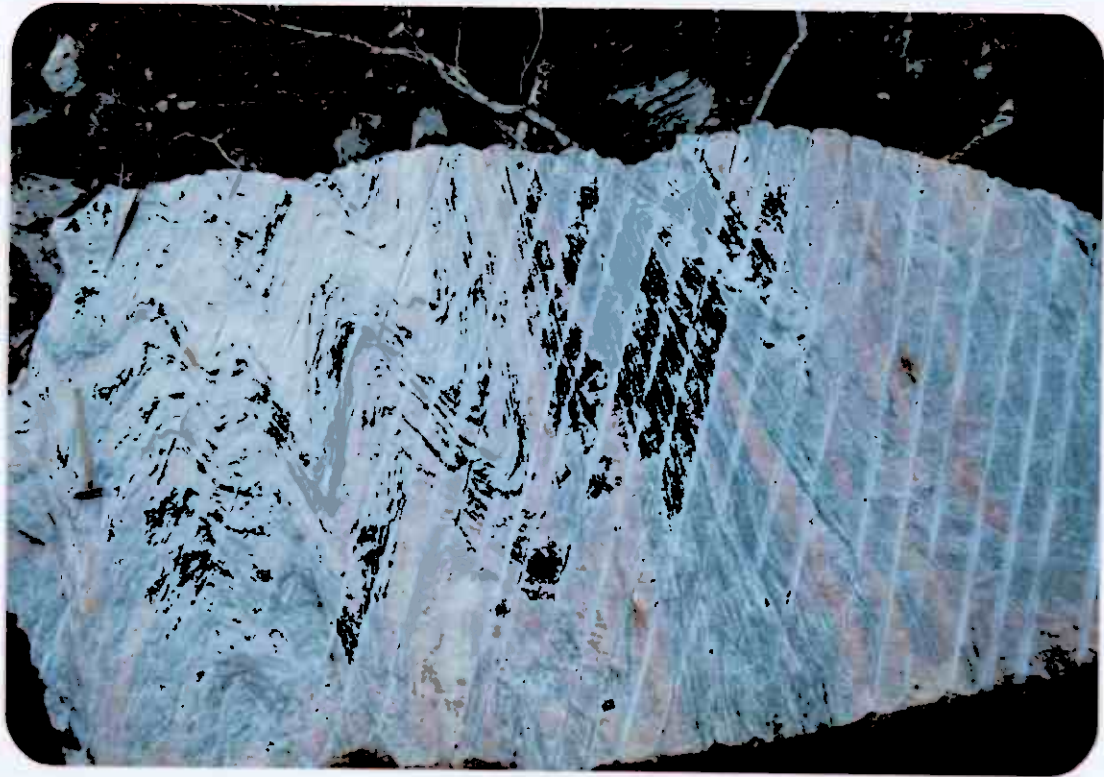

Fig. 3

Kilflate etter "bustplanet".

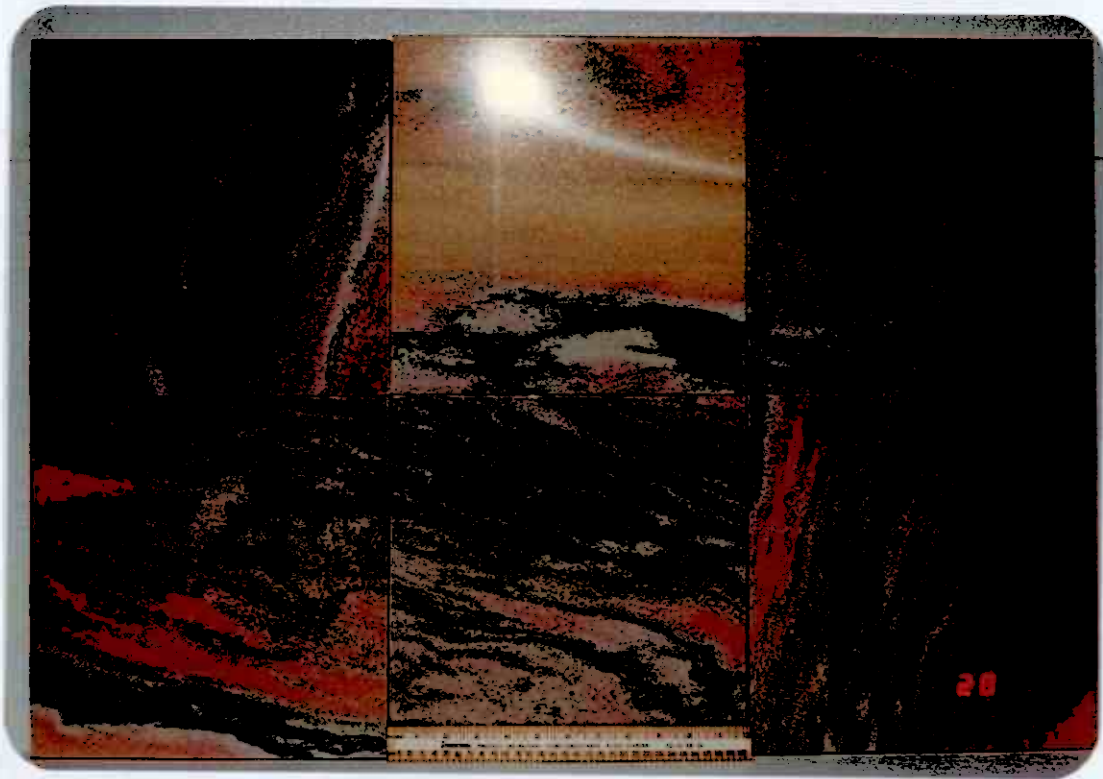
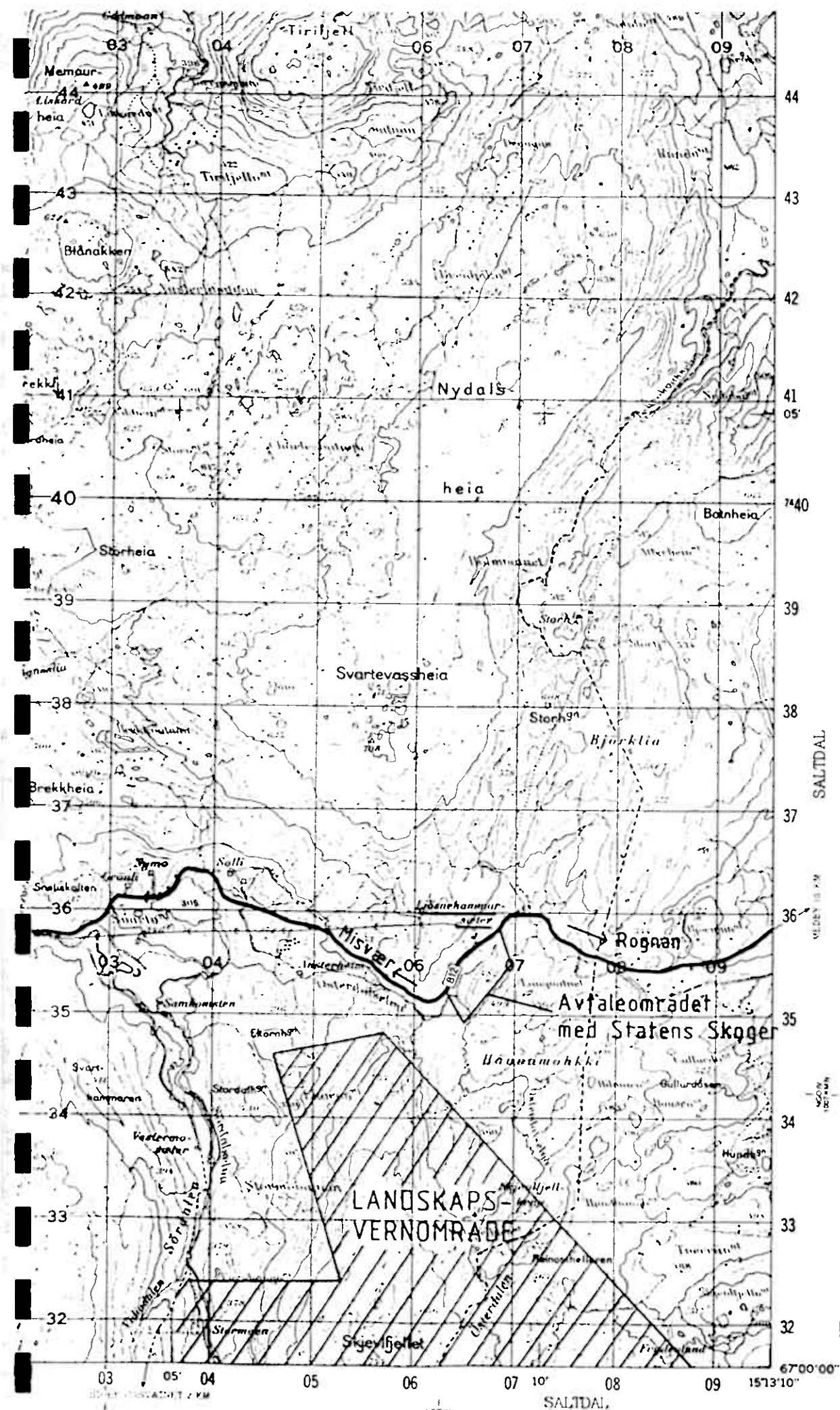

Fig. 4

Polert Midnight Sun.

Topografisk kart
 Ås - 482
 Skjerstad
 M=1:50.000
 Bilag nr. 1.